

די שריידענדע פרוי און זינדער.

אָסמס סוואַ, און בעשלאָסען צו פאָה-
ען מיט באַרגאָנאָה'ן הימער קיין
יִצְהָ, מיט דער אַבזיכט דאָרט צו גע-
ווען איהר שטעטער.

פר"ע מר' בונע:

דאזם נישט צושפליסן און די כוחות!

אונגארשטישע, איז בעת עס האט
קלט זיך הענין בעשאפט א סופר-
יק מאד א קולור-צוועק, שטימט ער
דרד, אייד אין דער העלבער
עס נעהט אפמיסט אינצוגעדן אין
ער פראחאלטונג פון עלנהנדלער-
צואונג, אז ער וואו געבליבען דרד,
ה אלפר, איר קאן אפיר נאך אויס-
עכנען א גאנצען צעטל פון דער
בורה האט זענען געבליבען אלץ אין
אם אזוי פאר טרעפט, אז איך פון
ישט איבער אלץ, נאך מינע אויפגע-
האפטונג, (שווארטעלעך "מילדען זיך"
ערט מיר שטארק איהל וואס זיך

איכה ישבח בדר.

1872 30 1872 1872

איכה ישבח בדר.
כיצד לא עלובם אין וזהר א שלע.
מער שטימונג, נאמט נישט
אס עס האט געוורקט אויף פיר,
פער וועגן שולדיג דו נאך-מג, האט
עס נישט קיין פלעט און דאס
טראגט אויף מיר אן א מרה-שחררה,
לעבן. נאך איר פאלה ווי ערלענד
קאן ווי קיין איר נישט געווען.
האלד ערניג נאך ווי צושטרעטן,
ערמאן איה וך וואו מ'אוי א ציט פון
רווער און פלעט וועגן לעבן.
אין נאך טריפט מיר אבער האט
פון טרויער בין איר אויך נישט אלען,
ו עס וועגן נאך דע אוועלעכ חברה,
אס מען קען נאגן אויף ווי דעם
סיק: איכה ישבח בדר. צ. ב. ש. ה'
אנאל און געזען דער אנגעהער פון
ער אומאקסאסער פראקציע און
ער קהלה האט ער ווי פליינגט
פון און געבליבען אויב בדר. ה'
אומאקסאסער פארשטענדער פון דו
נאמאטמאטע, און בעט עס האט-
עלט ווי א חענען בעשאפטן א מוספ-
די פאר א קולטור-וועק, שטימט ער
דע, אויך און דער, העלעכער
האט געהאט אפצוטאט אומגענוגהן אין
ער פערמאטונג פון קלינגענדער-
ערמאן, און ער אויף געבליבען בדר,
ה' אלען, אויך קאן איר נאך אויס-
עכנען א גאנצען צעמל פון דער
וכרה האט וועגן געבליבען אלען און
האט און פון טריפט, אז אויך בין
דעם איינער אלען, נאך מינע אויפגע-
ערמאטע, (שטאמאטע) מ'ערן ווי
עס מיר טוט רעס איה ווכה ווי

פּוֹן קהלה = ראמ.

די ווייטערע ויצונגען

ששע

פֿרעה. מיטגליד ה' קאָן טרעט
טרוים מיט אַ לאַנגע בעשנידונג
נעמען דער לימונג פון דער טערעס
פֿאַמ'ן פֿערשטער ה' קשה חלבער
אזוי לויט די דער פון ה' קאָן פֿער-
אַנטשטעל'דיג פֿער אלעס וואס אין
משה וואו קריסטוס?

— III —

[illegible]

נעראמק בעת איך האב געזעהן אונ-
זערע ראפערעלען און שטערמער.
ער-התחתית, ווי צו געהן צוגע-
אין ווערען עלעאנטע מאלעסען און
עסען נאך די פליען שטורמלעך אין
רעם נאך ווי רעסאטאון און ריכער-
פונטינאט, איין רעד ציט, הען ווערע-
מענער הערען און שטערמער פער-
בי ווערען בעלעשטונגען כדי צו-
הענען די מענדיקעט ווערען הע-
לעך צוצושטעלען שלעס נוסם, האט
עז און געניסען און רעם ער-
נאך און שטערמער.

דאס אדורכזעהן דורכ'ן ראש דאס
גורזשעט איז ענרליך פארענדיגט גע-
ווארען. די פראגים זענען שוין געזעהן

מ'סומען'טן צו פֿאָהרען פֿון דער שטאָרט
אויף אויפֿאָמאָבילען. אויף קארעמעס
און דראַוואַשעס די יונגע לידס העלדע

וְנֹכַח, אִין מִן נָשׁוּ הָאֵם נָשׁוּ גֵּעֲסוּרֵי
 דְּרָם פֶּרְמוֹסֶן רִיחַ מִן דִּי לִבְעָרָה
 מִן דִּי אוֹיְסִרְעִתְהֶלְפֶּע מִן מֶלֶךְ
 חֶלְכֶּע דִּרְעָהֶן יוֹד דְּהָרֵם אִין פֶּרְנֶע
 מִן אִין דָּר נֶאֱצֶר חֶלֶט.
 חֶלֶב קֶרֶם אֶנְזִיחִיבִּין עִי מֶרֶר
 שְׁמֵחָן דְּרָם מֶעַם נִן עֵרֵן אוֹיִף דִּעַ
 חֶלֶט, דֶּסֶם אִין אֶבֶר נֶחֱלֵן דִּי
 סִטְרָא אַחֲרָא חֶלְכֶּע דָּר יִצֵּר חֲרִיר
 פֶּרְשִׁלֶּפֶם אִין דְּרָם מִן אִין נֶעֱנִין
 מִן מִן נִן עֵרֵן קִין מִן נָשׁוּ חֶלֶט
 מִן הָאֵם שֶׁל אִין מִן חֶרֶם נִשְׁמֵם
 עִין נָשׁוּ מִן, נָשׁוּ מִן נֶעֱמֵם אוֹיִף
 בִּיב לִבְעָרָה.
 חֶלֶן חֶלֶב הָאֵם נֶעֱמֵם אִין שְׁמוּעָה

יונקער ויצונג פערערניגס געשעצט
 דעם בעראמטן רעם קהלה-בירושעם
 דורכ'ן ראש.
 די גענעראל-דיסקוסיע ואל פערקוי-
 פטן גען אונגעבן דורך דער פער-
 האללמונג וועם בעריכט פון א'הר מע-
 יאנסטס פאר'ן פערנאנענעם יאהר.

איד האב יוד זונגעלעכט א שילד
דער, א אונזאמער צו דער ביהן
סאציע, האו איד האב יוד מיט פטור
נאכ היינצקעקעטשט אין האטן שר
און אהינגעקערן מיט א גיסע
האט, בעיירערדיג דו דאסטינקע
האט קענען גיסט פארהאן אין די גרויס
האט אנלעגנדיג, און אויסלעגנדיג
ערסער, האו ווי האלפן געקענט געניס
פון דעם: מתן גן עדן התהותין אין מווע
געבן פערברענגען אין סיגאטור גן
ערן פון די שפאטשער פאנסיאנע
פון...

פֿענסטן פון נאָס האָבען זיך אַריין-
געמישט אין האָבען די זאָלן צוריק
צורענטשטענען אין דער ריזע אַרומ,
דאן האָט זיך גורס, חתלפּער און
רעסן אַפּאָקאַטור רבנים אַ חסור, גע-
רופּען אַלעמאַנע חתלפּע האָבען דאָס
גיסעל בעצעלעס צוריק צורופּעקער-
פּען אויף דער נאָס.

משה וואו קר׳לסמו ? — ווען? וואו?

סון. לינת הצדק".

דן הערליכע אפערעטע „משה וואו
קריכסטו“ אין פײערלעשער = זאל.

דו קינדעסמארין מאניע קרעמלצקא

נאציאנאליזם, 26 יאנואר, אלמ, האט
געפונען זיין מין. וואס אהר דערלאזט
נעט אן זיין מין. האט מען זיין קען
אויף דערלאזט זיין דעם וואס נעט
פלעגט און דער פרוי האט זיך גענוג
ברוח און שווער. אז דו פאנאמא
האט זי גענוג פארמאגט און א הערען צו
שטארק און ווייניג פאנאמא.

א בריעה אין רעדאקציע

חשוב'ער ח' רעדאקטאיר

פעררענדיג ווי אויפ'ן 32
פון פרעסע-דעקעט חער איך ווי
אין פיר דער געזעלשאפט
צוריקען אין אונזער ח' צייטונג
נעמט ערלויב:

אין נומער 30 פון אונזער צייטונג
געזעט ווי א בריעה אונטערזוכענע
דורך 8 שילער פון דער שטענדיגער
הער נעמטער-פערעט אין העלבען
הערט אונטערזוכט פון מענטשען
אלס נעט. למער פון דער רעזונער
שולע.

קודם כל חילט איך פאר פון חייב
קעמפנישט פערזענליכען פון
די אונטערזוכענע 8 שילער וועגן
3 נאנטעט נעמען אויף דער פערעט
במשך פון פערזענליכען, אין בכלל
האבען זי דעמאלט די פערעט נישט
געקענט און ס'זיך פערזענליך פון האט
ער חיים אין ווערען אויפגען נישט נע-
וועהן, און איך פון אז אויף שו-
געקענטען אונטער דער הער נישט נע-
וועהן א קודם רעל - ווערען פערע-
ט.

דער רעדאקטער בריעה נעמען פון
אין בלויז שער און רעזונער, און צו-
ליעב די אונטערזוכענע פון 3 שיל-
ער האט קענען זיך איבערהויפט
נישט העלט איך עס נורדער פון
פון פערזענליכען כבוד אויף די
מכלומטען פערזענליכען צו נעמען
העלבען עס איז חשובה. אין בעזונדער
אין נישט פארפון ווי אונטערזוכען אין
א פערעטען קענען א נעמען-אונטער-
זען ענין פון פערזענליכען שולער,
עס איז א סימן פון אונטערזוכען
הער קינדער האט דארפן ווי נאך
לערנען נעמען א הארץ איבער וועל-
כע ערשטע פראגען ח' רעזונער-
טען, אונטערזוכענע - פערזענליכען
כרומט.

צום פון חיל איך נאך ערשטען
אין דער אונטערזוכענע בריעה-
שטעט פון פערעט בלויז, איבער-
הויפט קענען דעם צווייטען דורך פון
די שילער צו אונטערזוכען שו-
(ח' נעמען שילער איך לעת - עתה
פערעט פערעט ערשטען אויף קע-
נעמען בלויז, קענען די פערעט-
נעמען פון דעם בריעה הער פון
נאך שטער שטיקען צו רעדן אויב
דער פערעט אונטערזוכען צו, די
קהל פערזענליכען, הער נעמען א
ענטישער פון פון אונטערזוכען אין
ס'עס שטענדיגער פערעט).

אין פערעט און ווי די פערעט
פערעט-אונטערזוכען פערעט-
ליכע אויסוועגן אין ג' קעמפנישט
שטענדיגער פערעט, און פון פון
קלענען צו איך נישט צוריק קע-
הערט.

פון דער ארץ:

אויפ'ן בריעה.

בערלין, ד. 2/8 1927

בערלין'ס נאמען וועגן א אונטער-
זוכענע...

ניבען א פערעט און פערעטען נעמען.

נרבות אין רעדאקציע.

פאר מושב וקניא

ח' ריכטער אויפ'ן נאמען פון ד' קעמפנישט-
פערעט 5 וי.

פאר ביז לחם

פון א סיכור צווישן א רעזונער און
ש. בערלין 5 וי. ח' קעמפנישט פון א
בורות 2 וי. ח' פערעט 2 וי.

קאפ וועהטאג און ערשטען

ח' אויך מאכט פערזענליכע, לעבער-קראנקע, נורדען,
נאל-שטיינער, רעזונער-שטיינער, הערליכע - הער-
מאכט קענען שטעט פאר צוויי דער שטענדיגער
הערליכע און פערזענליכע פון בלויז אין בערלין-
פערעט.

Zioła z Gór Harcu D-ra Lauera

הערליכע צו א נאכער שטעט-פערזענליכע, נורדען
דער, רעזונער דאס בלויז און אלערשטע מאכט נעמען
דעם מאכט און ברענגען צו א רעזונער פערזענליכע
דער לעבער און נורדען, וואו בערלינגער שטענדיג.

Zioła z Gór Harcu D-ra Lauera

בערלינגער פון פערזענליכע די נישט פערזענליכע
אין אויך בערלינגער דאס שטעט ווי פון פערזענליכע
האט און נורדען צו רעזונער און אונטערזוכען.

Zioła z Gór Harcu D-ra Lauera

בערלינגער און פערזענליכע דאס שטעט ווי פון נאל-שטי-
נער און פערזענליכע די הערליכע-שטענדיגער.

פערעט פון א הארץ שאכטער 1.50
א דאפערט שאכטער 2.50 זל.

צו בערלינגער אין אלע אונטערזוכען און אונטערזוכען

קופאז נר 1

נורדען פון בערלינגער-פערעטען פאר אויגוסט

בעקאנטמאכונג.

עס איז דא ב' דער „מחוקי הרח“
נאדערשטאט 50

צו פערזענליכע

א שטוב צום וואונדער

די שטוב דארף מען פרייער אויס-
רעכענען.

די פערזענליכע.

איך וויל פערזענליכע און אלע געוועלכע
האט קען נעמען צו פערעט - בראנזשע,
מאנשאפטער אדער שטיינער - מאנאלי-
און ווי איך פון א אלטן קאן זיין א
שווערע מיט נר.

שמעון סטאנטיק, קראקער 24

נעמען פון מענער-אונטערזוכען.
דעם שטוב פון האלבען דער שווער.

בעקאנטמאכונג.

איך האב דעם כבוד פערעט צו מענער די אונטערזוכען פון שטענדיגער
אונטערזוכען, און איך האב געקענט ב' דער עניינער-שטעט-שטעט-
ר. ווארשאנסקא, אנדאדא 15 אדער נאכער מארק 4, הויף, פארטער

א בעמישט וועטעריי א.ד. „TECZA“

ח' אונטערזוכען צו ווערען אויפגע-הערעט, קעמפנישט, אונטערזוכען, אונטער-
זוכען אונטערזוכען קעמפנישט: העלבען, באשטע, ווער פערעט, פערעט-
אונטערזוכען, דאס פערזענליכע, נאכער פערזענליכע, פערזענליכע און יערער שו-
מחורות און נאדערזוכען.

פון בעמישט וועטעריי האב איך אונטערזוכען לויט דעם נאמען סטאנטיק און
נעמען ווי אונטערזוכען דער לויט און א פערזענליכע מאכט, העלבען בערלינגער

א פערזענליכע ווי דעם ג' פערזענליכע און האט, און פון בעמישט וועטעריי ח'
און פון שטעט וועטעריי הערליכע נאכער בערלינגער פון אלע שטעט פון דער
בערלינגער.

ר. ווארשאנסקא, שטעט און בעמישט וועטעריי „TECZA“
שטענדיגער, אנדאדא 15 אדער נאכער מארק 5, הויף, פארטער.

Dr. med. Okulista - trachomatolog

JAN SKOTNICKI

ul. Panny Marji 20

Przyjmuje od 4—7.

P

gospodyni

używa tylko mydła

Jeleń-Schich

Tanie przez swą wydajność

טעאטער „אדעא“ אלע 27

אונטערזוכען די לעצטע טעג.
פרייטאג און שבת 11 אונטערזוכען וונטאט נאך 2 נאכטאט
פרייטאג און שבת 11 אונטערזוכען וונטאט נאך 2 נאכטאט
נאך פאר דערוואכטענע 2 גרויסער וועטעריי-פערזענליכע פערזענליכע

פערזענליכע רעזונער און פארטער

וועגען דער מעטאדע פון יונג מאכען מענשען.

פילם, וועלכען יערער דערזוכטער-און אונטערזוכער פון געשעכט-דארף וועהן.

דער קאמפ מיט ווענערישע קראנקעוועטען

די נעמען בעקאנטמאכען און רעזונער פון פארטענען אין 3 גרויסע אקטען פון מיט. אונטערזוכען, צומבאש.

די פרייטאג וועגן עניינער: אלע פערעט 1 זל. מיט'ן פארטער.

נעמען פערעט פאר מענער און פרייטאג.

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Częstochowy odda w przedsiębiorstwo w drodze przetargu ofertowego:

1. roboty brukarskie (kostka i dziki bruk)
2. roboty ziemne celem zregulowania Rynku na Zawodziu
3. budowę baraku dla bezdomnych przy ul. Nowo-kieleckiej
4. roboty ziemne i wybrukowanie na ul. Mickiewicza
5. dostawę 300 m. szesc. kamienia polowego granitu

Warunki techniczne i plany do przejżenia w Wydziale Technicznym Magistratu w godz. od 11 do 13-ej.

Oferty na każdą z wymienionych robót składać należy w Magistracie w pok. № 15 w zamkniętych kopertach z napisem: Oferta do przetargu № 1/1927.

Do każdej oferty należy dołączyć dowód na złożone w Kasie Miejskiej wadium w wysokości 5% sumy oferowanej. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 16 sierpnia 1927 r. o godzinie 12-ej.

Magistrat zastrzega sobie wolny wybór ofert.

Kier. Tym. Zarządu Magistratu

w. z. (—) Antoni Gawroński.

טעאטער

„אדעא“

אלע 27

לעצטער טעג 9-30 אונטערזוכען.

נעמען פערעט פרייטאג.

טעאטער

נאוואשי

אלע 12

לעצטער טעג האלט 10.

OGNIA!

אין די הויפט - ראלען: ריקטער
קארטע, עסטער טיילאר.

איבערן פראגראם: דער קוואל פון
הערקולעס אין 2 אקטען.

פון פרייטאג דעם 5 ביז וונטאט דעם 7 איינשט.
דעמאנסטרייען פון פאר ווארשא דעם, פארמאנט-פילם.
czyli

KIEDY KOBIEȚA KOCHA

Zemsta Apaszki